

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Iv. Jurančič: Ob nastopu novega leta. — A. Žnideršič: Facelija. — Urednik: Podoba
† »Rópovega očeta.« — Urednik: Čebelarski zavod v Gödöllő. — Mara Penca:
Začetek moje čebelarije. — J. Lampè: Ibis, redibis. — Fr. Hrastovčan: Bajke,
vraže in resnice starih slov. čebelarjev. — Dopisi. — Raznoterosti. — Naznanilo.
— Listnica upravnništva. — Listnica uredništva. — Oznanila.

Ob nastopu novega leta.

Zopet je utonilo eno leto v neizmerno morje preteklosti in nastopilo je novo. Minilo je za vedno staro leto, a ostali so nam na isto spomini, bodisi dobri ali slabi. Mi štajerski čebelarji se ga bomo večinoma radi in prijetno spominjali, ker ga smemo prištevati k dobrim čebelarskim letom; imeli smo sicer v obče nekoliko manj rojev, pa veliko medu. Slabeji glasovi se slišijo iz Kranjske, kjer je škodovala velika suša; še slaběji pa iz Koroške, kajti ondi je bila baje povečkrat toča, potem suša in nazadnje velike povodnji. Tudi ti-le čebelarji se bodo dobro spominjali preteklega leta, a gotovo ne prijetno.

Stara in splošna navada je, da si prijatelji in znanci k novemu letu med seboj čestitajo in srečo želijo. Tudi jaz, dragi mi bratje čebelarski, želim Vam prav iz srca vsem v novem letu obilno sreče in veselja pri čebelicah. Pa saj so res čebelarji nekako posebno srečni ljudje! Nikdar še nisem slišal koga tožiti, oziroma kesati se za to, da se je odločil za čebelorejo. Srečen se torej more in mora imenovati čebelar, ko v lepi, prosti naravi živi in se veseli s čebelicami vred, ko čudo stvarstva božjega, ki je ravno v čebelnem panju najlepše združeno in označeno, bolj kakor kak drug človek opazuje in spoznava. Da sreča ni v bogastvu in razkošni samopašnosti, temveč v

zadovoljnosti, priča nam že v starem veku kralj Salomon, ko je rekel sam sebi: „Zdaj uživaj duša, česar koli poželiš, saj so ti na razpolago dobrote vsega sveta!“ Pa kako hitro je prišel do spoznanja, da se še ne čuti dovolj srečnega, in izdihnil je: „O nečimernost!“ Ko bi on iskal vžitka in sreče v opazovanju narave, gotovo bi ne prišel do tega spoznanja, ker ravno lepota narave je neizcrpen vir veselja vrlemu in natančnemu opazovalcu, ki je v tem oziru nenasitljiv.

Ravno čebelar je natančnejši opazovalec narave, nego navadni ljudje. S kako natančnostjo opazuje vreme, koje je za razvitek njegovih ljubljenk seveda največjega pomena; kako se bolj zanima za cvetoči svet ter rastlinstvo vobče spoznava, katera cvetka daje več ali manj živeža čebelicam; tudi živalstvo hoče čebelar bolje poznati, kakor navaden človek, da takoj ve, katere živali so čebelam škodljive ali nevarne, da jih blizo čebelnjaka ne trpi.

Razun tega še pa čebelarija nekako moralično, blažilno vpliva na čebelarja; ko se ta namreč ukvarja s čebelicami ter na njih opazuje marsikatero dobro lastnost, kakor: marljivost, red, čednost, varčnost itd., se nehote več ali manj navzame teh blagih lastnosti. Saj je po pravici rekel rajni sloveči čebelar baron Berlepsch: „Čebelarji so do male izjeme dobri ljudje!“ Torej zamoremo čebelarja imenovati res srečnega, ko po čebelinem izgledu v sredini svoje udane, vrle družine bolj na dom navezan mirno in prav zadovoljno živi; blagor mu!

Do zdaj smo govorili še samo o etični sreči čebelarstva; k temu pride še vsekako ona glavna sreča: dobiček. Dasi nas uči nek star pregovor: „Pri kakem bogastvu te je čebela našla, pri takem te bo pustila“, ter, „ko bi morda kdo hotel ob čebeloreji obogateti, moral bi biti umetnik“, vendar se materijelna korist čebelarstva nikakor ne sme prezirati ali premalo ceniti. V dokaz naj samo omenim, da 'poznam že precej čebelarjev, ki si ob letu stotake štejejo, in da je pri nas v eni občini znašal donesek čebeloreje 2 K na vsakega človeka; in kaj bodele rekli, dragi čitatelji, ali to ni že prav lep uspeh narodnega gospodarstva? Takih krajev, kjer bi se dalo to doseči, je še veliko in v tem oziru leži še mnogo milijonov zakopanih v naši slovenski domovini, kojih izvabiti je edino le čebelica zmožna.

V čebelnem panju je zdaj vse tiho in mirno, čebele se dobro počutijo, ker letošnja zima ne obeta hudega mraza; do zdaj se je živo srebro le še malo pod ničlo skrčilo. Kakor vlada v čebelnem panju tihi mir, čaka nas čebelarje tem več dela. Zdaj v zimi skrbimo, da spopolnujemo svoje čebelarsko znanje, da ne bomo tavali v temi nevednosti. Ravno noveji čas nam priča, koliko smešnih nazorov, takoimenovanih vednostnih nestvorov rodi nevednost in častizeljna domišljija. Ravno v tem oziru zamoremo po vsej pravici reči: Ni vse zlato, kar se sveti. Bodimo torej previdni pri izbiri učil in beriva, da nas domišljija, fraza, fantazija, bedarija itd. ne moti. Ne dajmo soditi, kakor mi je nekdo nekoč rekel: „To je najbolje, ker je najnoveje“. Ako bi tako sodili, bi se marsikaterikrat varali; pomnimo, da „najnoveje“ ni še pečat pozitivne dobrote!

Še več dela, kakor zdaj v zimi, čaka nas na pomlad; kakor se kaže, sluti se popoln preporod slovenske čebelarске organizacije. Nova društva se bodo snovala, stara premenila itd. Bog nam daj pri tem podjetju obilnega in pravega uspeha!

Nemci skušajo na vse mogoče zvite načine našo organizacijo kršiti in oškodovati. Opetovano prizadevajo si naš list „Slov. čebelar“ po nižani ceni nabaviti, da bi nam tako zamogli marsikaterega uda zmotiti, od nas odtrgati in zase pridobiti. O tem hočemo pri občnem zboru odločno govoriti. Za to bi bilo nujno priporočati, da bi se letošnjega občnega zbora v jako obilnem številu udeležili zavedni čebelarji iz vseh delov mile nam Slovenije!

Naš list „Slov. čebelar“ začne s to številko svoj sedmi letnik. Šest let je torej romal že po vsem slovenskem svetu podučevati, vnemat in navduševati čebelarje za to lepo, zlahčno, prijetno in nedolžno panogo kmetijstva, da tako po zmožnostih pomaga povzdigniti blagostanje ljudstva.

H koncu še enkrat vsem čč. čitateljem znancem in prijateljem v novem letu v čebeloreji mnogo sreče, nedolžnega veselja in blagoslova božjega želi

V Slovenskih gorica, dne 1. jan. 1904.

Iv. Jurančič.

Facelija.

(A. Žnideršič.)

Vsi nemški čebelarski listi so polni hvale o faceliji kot medonosni rastlini.

Že lansko leto poskušala je večina čebelarjev sejati jo v veliki meri. Splošna sodba je: „Facelije ne doseže nobena druga rastlina v produciranju nektarja.

-Čebele oblegajo jo kot bi jo nabrizgal z medom.

Neki prijatelj-čebelar iz Bavarskega mi piše o uspehu njegovega čebelarenja v preteklem letu, med drugim naslednje:

„Spomlad bila je tako slaba, da so postali panji koncem maja slabejši, kot so bili v aprilu. Glavne paše (to je v juniju) niso mogli vsled tega izkoristiti, ter je bil prebitek neznaten.

Za srečo pustil sem nasejati 2½ hektarja facelije, katera je pričela cvesti meseca julija. To so jo obletovale, in kak izboren med smo trčali! Ako imate Vi priliko, nasejajte facelijo, čudili se bodele njenemu bogastvu na medu.“

Poslušal sem nasvèt svojega bavarskega prijatelja, ki se je — kar bodi spotoma povedano — pričel baviti s 60 tisoč mark premoženjem v gotovini, s čebelami, da si s tem zagotovi obstanek. Bil sem se pravzaprav že vsled splošne hvale časopisja odločil nasejati za poskušnjo nekaj facelije.

No, to se Vam bi srce smejalo, dragi čebelarji, da ste videli moje polje, ki sem je 1 ha nasejal s facelijo.

Nikakor niso gornje trditve pretirane, ker tudi jaz sem se prepričal, da je facelija najboljša izmed vseh medunosnih rastlin. To je šumelo po cvetju! Dišalo je pa kot diši fin, svetel med.

Facelijo sejal sem jaz začetkom aprila, morala bi pričeti cvesti v drugi polovici maja; a slabo vreme jo je tako zadrževalo, da je pričela cvesti še-le 12. junija. V tem času je v našem kraju glavna paša; mislil sem, da se ne bom mogel letos prepričati, je-li facelija res kaj vredna ali ne, ker bodo imele čebele v tem času povsod dovolj paše.

Žalibog je bilo letošnje leto tako slabo, kot ga še nisem doživel v času svoje čebelarije. Deževalo je neprenehoma, in vse lepe nade šle so mi res po vodi.

Kakor sem pa dejal: vzlic temu, da je facelija cvetela v glavni paši, bilo jih je na nji neštevilno, ako se je le solnce prikazalo izza oblakov.

Tako piše tudi baron Bela Ambrozi v 7. številki „Ill. Monatsblätter:“

„Nasejal sem to leto 7 oralov facelije. Delala je čudeže, vzlic temu, da smo imeli vedno dež; le eno uro solnca in med je tekkel v potokih.“

Iz nekega nemškega lista posnamem o faceliji sledeče:

„Facelija spada v vrsto borečev in izhaja iz Kalifornije. Malo, rujavo seme zamore se sejati v spomladi takoj, ko se zemlja odpre. Za ar zemlje srednje vrste rabi se $\frac{1}{4}$ kg semena; za zemljo prve vrste zadostuje 16 dkg. Seme se plitvo zabrana. Pri vlažnem in gorkem vremenu prikažejo se že v 8 dneh, pri suhem ali mrzlem vremenu v 14 dneh, začetkoma skoraj neznatne rastlinice. Ako se ne gleda natančno na njivo, se jih skoraj ne vidi. Kmalu pa se razvije lepo, prilično 60 cm visoko zelišče. Cvesti prične čez 6 tednov ter cvete neprenehoma 5 do 6 tednov. Cvetni popki obstoje iz skupaj zvitega klasa, ki se v malo modro cvetje razvija. Ker cvetje ob enem ne dozoruje, naj se semena ne pobira prej, dokler ni polje že skoraj odcvetelo, in se ne pričenjajo zdolnja zrnica že odsipati. Požete rastlino pusti še dozoreti v snopih zvezane na polju, a ne predolgo. Po zimi se omlati facelijo pri suhem mrzlem vremenu, ter očisti s pomočjo deteljnega sita.“

Vsak kdor je facelijo enkrat vsejal hvali jo kot izborno medunosno rastlino. Raste in medu na vsaki zemlji; na prostem medu bolj kot v senci. Na slabi zemlji je razmeroma manjša in šibkejša, čebele jo pa tudi tu pridno obletavajo.

Jaz sem jo vsejal na tako njivo, kamor je še celo plevel zaostal v rasti; a facelija rastla je uprav bujno.

Od facelije pričakujejo nekateri čebelarji zlate gradove. Pravijo, da ne more letina čebelarja nikoli več prevariti, ako seje facelijo.

Čebelarji, kateri imajo dosti polja, sejejo jo, pričeneši v zgodnji spomladi, v prestankih 14 dni, tako da imajo čebele skozi celo leto, do pozne jeseni, neprenehoma bogato pašo.

Čebelar, ki je imel zraven facelije tudi ajdo nasejano, je opazil, da so dopoldne čebele ravno tako obletovale facelijo kot ajdo; popoldne spravile so se pa vse na facelijo. Mislil je, ko je stal med facelijo, da stoji v roju.

Nekateri trdijo, da je sveža facelija izborna živinska krma.

S kemično razkrojitvijo so dokazali, da ima več redilnih snovi kot štajerska detelja; vendar je treba živino polagoma na njo privaditi, ker se je začetkoma brani, a jo s časom prav rada žre.

Kositi jo je pa treba za svežo krmo v prvih 14 dneh ko prične cvesti.

Podoba † „Rôpovega očeta.“

(Urednik.)

Predlansko jesen po ajdovi paši smo Rôpov oča, gospod Pater in jaz odbirali plemenjake in združevali slabiče za vzimljenje. Pri tej priliki je fotografiral gospod Poljšak Rôpovega očeta, ravno ko so pregledovali moj francoski panj ter mu odjemali, kar bi mu bilo čez potrebo za zimo. (Na zadnji končnici, ki sloni poleg panja, se vidi, da je nabral panj ob ajdi, akoravno

je bil izrojenec ter dal štiri roje, ki so bili vsi dobri plemenjaki — 22 kilogramov; pred ajdo je tehtal 25, po ajdi 47 kilogramov, vzimil sem 31½ kilogramov težkega).

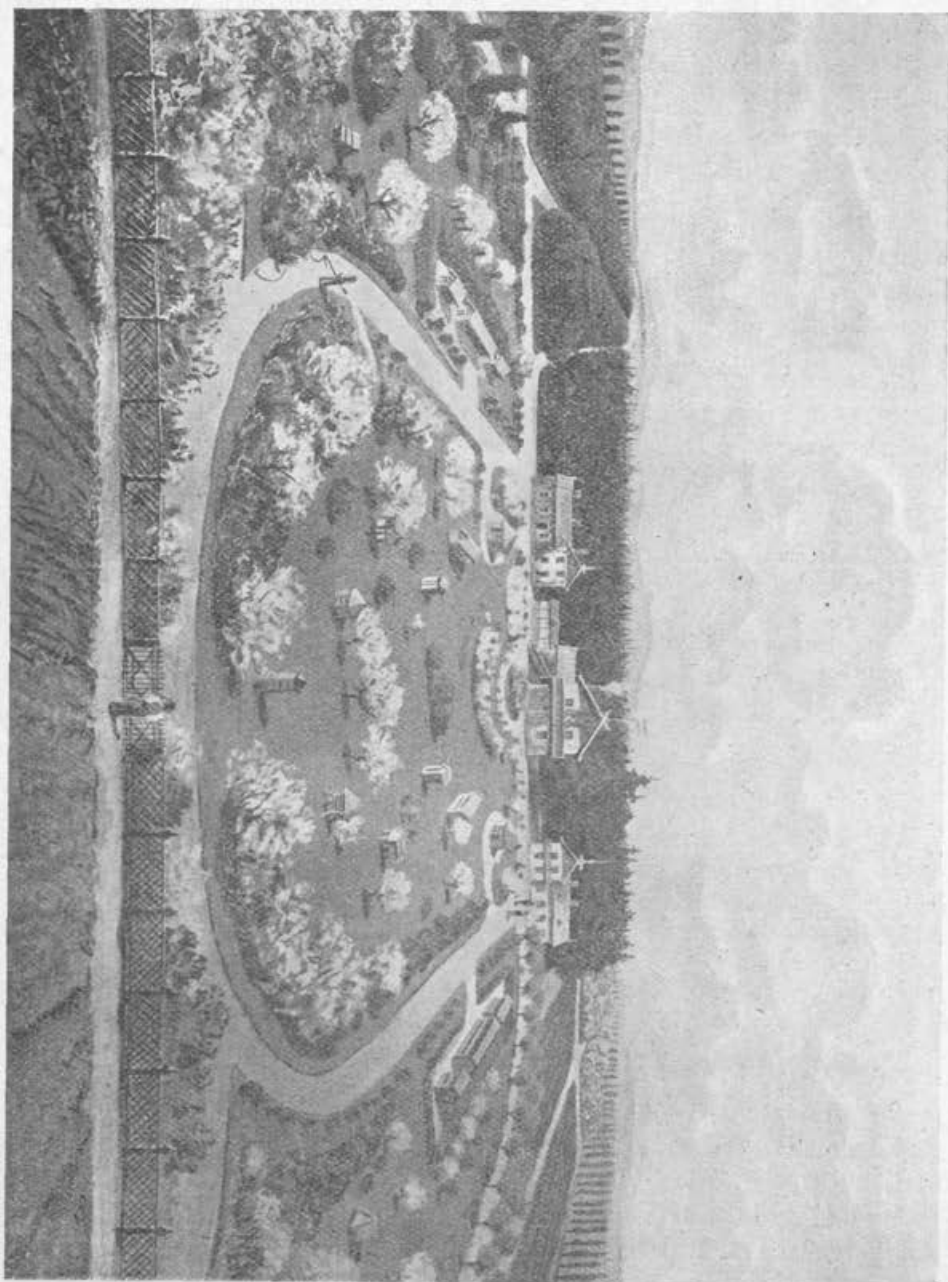
Slika se ni povsem posrečila, ker se je mož z zgornjim životom nekoliko majal, vendar smo hvaležni gospodu Poljšaku, ki nam je dal sliko na razpolago, da smo jo mogli priobčiti za spomin njegovim čebelarским prijateljem, ki so ga spoznali iz „Čebelarja“ ali pri njegovem čebelnjaku, pred katerim ga vidimo tudi na sliki.

Čebelarski zavod v Gödöllő.

(Urednik.)

V zadnji številki lanskega „Čebelarja“ sem opisal v članku „Iz popotne torbe“ čebelarsko šolo v Gödöllő. Klišej sem iskal pismo pri raznih uredništvih

čebelarskih listov, dokler ga nam ni poslalo kr. ministrstvo za poljedelstvo iz Budimpešte; zato priobčujemo sliko tega velevažnega zavoda šele v tej številki.

Začetek moje čebelarije.

(Mara Penca. — Mokronog.)

Velecenjeni gospod urednik! — Že meseca julija sem obljubila gospodu društvenemu blagajniku, da pozdravim „Slovenskega Čebelarja“ s par vrsticami. Odlasala sem od dné do dné, in danes na božični dan, ko zunaj neprestano sneži, in moje čebelice v gorki kleti mirno počivajo, čakajoč vznburjenja pomladi, sklenila sem napisati par skromnih vrstic v nadi, da ne zaidejo v Vašo, z enakim gradivom že gotovo prenapolnjeno košaro za papir. No, pa naj bode že kakor hoče!

Pogum mi je dajal moj brat, saj ga dobro poznate, pravite mu Bohun, ki postane po mojih sicer nemerodajnih nazorih enkrat še „hauptčebekar“, kakor Rôpov oča v nebesih. No, in sedaj se očitno izpovem.

Moj „nad vse prelubeznjivi“ soprog je imel na svoji uro hoda oddaljeni pristavi tri panje čebel, o katerih mi sploh ne vé povedati, kako so prišle k hiši. Tisto zimo, ko sem se primožila v ta „megleni“ Mokronog — minulo je 2 leti — pozebla sta mu 2 panja, ostal je zadnji, edini, in ta je bil začetek moje čebelarije.

Letošnjo spomlad sem prišla v Ljubljano, in prav isti dan dobil je moj brat večje število nemških panjev (gerstungovcev) vrag si vedi od kod. Še isti dan sva naredila kupčijo za dva taka in štiri francoske (Droryjeve) panje. Po mojem mnenju je bil takrat moj dični bratec z vsemi „žavbami“ namazan, kajti po sklenjeni kupčiji se je nekako zadovoljno muzal in rekel: „Sedaj pa grem na en ferkelček“. Gotovo je bil vesel, ker mi je tako uzorne panje najbrže predobro prodal . . . !

Meseca junija imela sem prvi roj. Naročila sem oskrbniku pristave naj mi ga prinese na dom v Mokronog. Starec se je obotavljal, rekoč, da ga je sram prevlačevati tako grdo korito, no, pa zato, ker je bil roj moj, prinesel ga mi je vendar proti večeru. Drugo jutro smo ga usadili v nemški panj — menim, da nas je bilo navzočih ravno šest. Po velikem trudu so zlezle revice vendarle v novo „palačo“. Pa kakor pravi pregovor, da nesreča nikoli ne praznuje, tako tudi ni hotela počivati pri mojih čebelah. Okolu desete ure dopoldne je pritekel neki deček ves poten k meni v kuhinjo in zavpil: „Ježeš gospa, njehne čebele so ušle, za Stajnekom so se usedle na mejo, gospod Strel so rekel, de dejte brž eno šeflo.“ Verovala nisem, kar mi je deček povedal, hitela sem na vrt, odprla panj, pogledala vanj — prazen! Hitela sem v delavnico, alarmirala par pomočnikov in par učencev, da naj gredo hitro, hitro za mojimi čebelami. Pod spretno komando gospoda čebelarja Strela pričeli so rešilno akcijo, in glej! po preteku dveh ur so mi prinesli mojega nezadovoljneža nazaj. Prvi pomočnik je nesel panj, drugi za njim je korakal z velikanskim šopom pelina; tretji pa je taval kakor vinjen sem ter tja in ta je bil nesrečna žrtev mojih bojaželjnih čebelic. Z nekakim svetim strahom približal se je nazadnje še učenec, držeč velikansko zajemalnico v roki in — domovina je bila rešena. Ogrebla sem jih zopet v staro stanovanje, kjer so tudi ostale do danes. Črez par dni dobila sem v dar s „srečo“ vred še tri roje, katere sem potem skrbno varovala pred vsemi nezgodami.

Prišla je jesen, in bila sem zadovoljna s svojimi čebelami. Pa Bog pomagaj! saj pa moj soprog ni bil; vse poletje je godrnjal. Kadar me je videl stati pri čebelnjaku ali vsaj priti z vrta, je dejal: „No, prav je, da so prišle čebele k hiši, bodo vsaj naša mati imeli kako delo in se malo motili. Sedaj se ne bodo več zmenili ne za kuhinjo, ne za packe, ne za drugo živino, ampak samo za čebele“.

Ko sem mu pa v jeseni dala košček zadelanega satovja, bil je ves vesel, kazal ga družini in dejal: „No, čast Bogu, to-le so pa naša mati pridelali, sedaj bomo pa lahko potvice jedli.“

S tem končam. Upam, da Vam v prihodnje lahko kaj boljšega poročam, velec. gospod urednik. Ne sodite teh skromnih vrstic preostro, kajti napisal jih ni izkušen čebelar, ampak — čebelarica začetnica.

Ibis, redibis.

Čebelarjeve sanje. — Spisal J. Lampè.

Bilo je par dni pred Velikim Šmarnom preteklega leta, ko sva se vračala z g. Patrom od sosed Grenkevega ulnjaka, nasičena s črnim kruhom in kislim mlekom. On poln upanja na sestanek z dragimi gosti na bližajočem se čebelarskem shodu v Šmartnem in jaz v nadi, da bo ajda letos o pravem času zadišala, da bodo moje sestradane čebele na njej še lahko nabrale svoj potrebni živež za zimo, pa tudi kaj za mojo prazno medeno posodo, in da se bo g. urednik, ki jo je bil popihal pred kislim mlekom, konečno le še našel v kakšnem kotu, bodisi to- ali onstran Save. V tem upanju poslovim se tudi od g. Patra pred svojim ulnjakom, potem pa položim kosti svojega rojstva v mehko travo. Posamezno se še vračajo čebele domu, s šumom jih sprejemajo tovarišice. Kakor zračne vile v belih tančicah, dvigujejo se pretrgane meglice od skalnatega Grintovca sem čez zeleni Storžič tje gori proti Triglavu.

Ne vem od kod, ne vem kdaj je zopet prišel, a že stoji pred menoj Pater s svojo zavidanolepo možato postavo, v črni halji častitih očetov reda sv. Benedikta. Skočiti mu hočem nasproti, pozdraviti ga kot dragega gosta, toda, gorje! Noge, roke, vse mi je odpovedalo, celo glas mi je obtičal v grlu, ko zapazim, kako svečano resen je postal njegov obraz. In dvignil je desnico in gromeč glas je prišel iz njegovih ust: „Ibis, redibis“. In zamrzelo me je po vsem životu, stresel sem se, postajal manjši in manjši in obležal konečno omamljen na tleh. Ko se zopet zavem, čutim, da sem se izpremenil, da me je Pater začaral v pravcatega, šesteronožnega, kosmatega trota. Izprva sem se prestrašil te svoje izpremembe in neka jeza me je obhajala do Patra; ko sem se pa zavedel svojih perutnic, katere sem takoj poskusil na bližnjem trpotcu in našel v popolnem redu, sem se premislil in se pravzaprav veselil lahnih peruti in brezskrbnega življenja, ki se mi obeta za bližnjo prihodnost, edino to, da sem, kot znan čarovnik, začaran, to me je péklo in to sem hotel

potožiti svojim bližnjim in daljnim sosedom. V elegantnih krogih se dvignem visoko v zrak, lahneje, kot bi zaplesal valček po gladkem parketu, pa jo pihnem čez Savo tje v Šmartno na šolski vrt, okrožim v sredi vrta stoječi uljnjak in ugledam za njim urednikovo lepšo polovico, ki pere in snaži poln jerbas pitalnih koritic. Nisem je ogovarjal in motil pri delu, mislil sem si pač: „Če bi imeli vsi slovenski čebelarji tako srčne in za čebelarstvo unete soproge, kakor jo ima ravno g. urednik, potem bi nas Pater brez škode večkrat lahko začaral v trote“. Le dalje me je vleкло, tja proti beli Ljubljani. Pri prijatelju Petru v Krakovem pa zopet počijem. Oče Peter so bili ravno zašili svitlo marelo s temno krpo na vrhu ter jo prislonili k drugim, kot sedmo tako staro devico. Ko jim parkrat zaokrožim mimo glave, me ljubeznjivo ogovore: „Kaj pa iščeš tukaj, ti trot debelogledi v tem poznem letnem času; pa saj nisi trot, poznam te po glasu, začaran si, kaj ni tako?“ Jaz povесim svoji tipalnici in tako pritrdim njegovi slutnji, potem pa se zopet dvignem in krenem tje čez Barje, pripravljajoč se za svoj obtožni govor nekako tako-le: „Jaz sem trot, pa nisem trot; jaz sem čarovnik, pa nisem čarovnik, ampak začaran sem po Patru, katerega tožim čarodejstva na moji osebi.“

Ko tako svoj govor kujem in krpam, zgrešim pot, oziraje se, kje sem, berem: „Vas Preserje“. Ob enem pa mi zagrmí nasproti krepak glas, kakor bi prihajal iz Heidelberskega soda: „Kam, Ti trot debeloglavi? Kam, tovariš iz vojaških let, kam?“ „Na Barje sem bil namenjen, pa sem zgrešil pot in tu sem zašel. Upehal sem se, prijatelj. Daj mi kapljo medu, da se okrepcam, potem Te ne bom dalje nadlegoval. Pa od sive ajde mi ga daj, veš Tone, ne od črne!“ Ko prijatelj Tone od sive ajde sliši, se mu čelo zmračí, brke mu grozeče zamigajo in žugaje s prstom stegnjene desnice zagrmí: „Proč! S sivo ajdo proč! Takoj!“ Grmelo je še za menoj, a jaz sem jo bil že odkuril ker poznam svojega Toneta, da je blaga duša, pa sivo ajdo zato sovraži, ker ta izpodriva črno in o kateri je prepričan, da ne medi. Naprej torej, kajti po zraku se prijetno, uj tako prijetno vesla.

Premišljujem, kam bi krenil, ko me veter zanese v Ilirsko Bistrico, kjer smuknem v uzorno izdelan velik panj, ki je pred kratkim še mislil rojiti, a zdaj je že pestil krdelce mojih tovarišev na končnem satu, kamor so tudi mene ljute amaconke odgnale, še preden sem se zamogel gospej matici spodobno predstaviti. Tam sem prenočil brez posebne nezgode. Drugi dan pa so bili moji tovariši drug za drugim in brez prisilnega potnega lista odgnani, jaz pa sem imel kot tujec to prednost, da sem odšel brez spremstva. Pred odhodom pozdravim še gospodarja tega lepega uljnjaka, potem pa jo zaokrožim čez sklad navadnih praznih panjev, on pa mi smehljaje prikima, in razumela sva se.

G. Pater mi je za začaranje izbral pravzaprav nepripraven čas. Toda svet je velik, komur ni prav na severu, gre lahko na jug. Ko se začenja na severu jesen, začenja se na jugu spomlad, ko nas plemenitih trotov tukaj ne marajo več, smo na jugu dobro došli. Ibis, redibis; šel in vrnil se boš, je rekel Pater, s tem mi je dal ne le povelje, da naj grem, ampak tudi

zagotovilo, da se vrnem. Če se je prvi del njegovega povelja izvršil, se mora tudi drugi. Naprej torej! čim dalje, tem bolje, kako nazaj, je Patrova skrb.

„Kam pa, brate? praša me čebela, katero sem srečal z burjo se borečo na Opčini blizu Trsta. „V Avstralijo, sestra draga“. Povedati moram, da sem nameraval prvotno vvesti se na kako ladjo ter tako prepluti široko morje, pa hitreje bi šlo potom kabelja, pod morjem. Toda čemu kabelj, ko imamo brezžični telegraf. Zato me je že iz početka vleklo na jug, od tam pa sem rabil po brezžičnem telegrafu čez Sredozemsko morje, čez Arabijo in Indijski ocean le del ene sekunde.

V velikanskem drevesu, votlem evkaliptu našel sem prebivavce, četudi temnejše barve, vendar meni podobne in sorodne, katerih omika sicer zaostaja za našo severno, toda njih medene zaloge prekašajo naše po kakovosti tako, kakor po množini.

Bil sem jako gostoljubno sprejet ter takoj predstavljen mladi, deviški matici. Globoko sem se ji poklonil ter ji poljubil krempljce, zraven pa jo zagotavljal svojega izrednega spoštovanja in večne ljubezni in naj bi se tudi vse druge avstralske princezinje zame trgale. Moje kavalirsko vedenje je imelo dobre posledice. Vladarica me je odlikovala izmed vseh drugih plemičev, dala mi je postrežnic brez števila. Črne devičice so mi že na debelih očeh brale, česa potrebujem, kaj želim; odpirale so mi posode novejšega in starejšega pridelka, le srkati je bilo treba in vleči. Bile so to vrste medu, o kakoršnih se mojim kosmatim bratom na severu niti ne sanja. Od mamljivo dišeče akacije, pa do oživljajočega evkaliptovega nektarja, vse ločeno, vse urejeno. Srce trotovo, kaj si želiš več? — Drugi dan priredimo z matico skupen izlet. Strežništvo nam je podajalo najboljših jedi celo do vrat. Že se hočem tudi jaz dvigniti v krog veselih tovarišev, ko ugledam na prašnici ozek vrbov list, brzojavko: „Trot v Avstraliji! Redibis! — Pater.“ Hočeš ali nočeš, ubogati moraš. Poslovil sem se francoski, in črni tovariši se pač niso jokali po meni. Krenil pa nisem na isto pot, odkoder sem prišel, ampak čez Ameriko v zatišju visocega Kvardiljerskega pogorja. V južni Ameriki se nisem mudil, skozi panamsko ožino mi je bilo nekam tesno, v severni Ameriki pa naletim na svojega učitelja Bentona, ki je s številkami zaznamoval vsako svojo novorojeno čebelo in v debelo knjigo zapisoval dan in uro njenega rojstva, trdeč, da je to neobhodno potrebno za pregled čebelnega delovanja v panju.

Od tam jo pihnem še na Grško in sicer na goro Himet, kjer pridelujejo Grki že od starodavnih časov jako fin, po timijan u dišeč med. Ta med so časih bogovom darovali. Dandanes čebelarijo tam grški menihi, ki pošiljajo ta med v kositarskih vrčih rajše na Angleško.

Pod črnim zidovjem starodavnega samostana ugledam uljnjak, temu nasproti več nizkih oljkovih drevesec, tik uljnjaka pa temnozelen lavorov grm, katerega je umetna roka priredila v prijazno senčnato lopo. V lopi je bila lesena mizica in klopi naokrog.

Častitljiv starček, menih v halji iz surovega sukna sedi za mizo in čita velik list: „Balkanski Čebelar“. Na mizi je pomečkan robec iz modrega platna, na njem pa srebrna tobakira.

Je li bil list tako malo zanimiv, ali je starčka omamil predvečerni hlad, ne vem, videl sem le, da sta starčku omahnili roki, da je izpustil list na tla. Snežnobela dolga brada vlegla se mu je daleč doli po prsih in pater čebelar, saj to je bil brez dvoma, je prijetno zadremal.

Med tem pride iz uljnjaka redovnik mladeniških lic, brez dvoma še dijakon in čebelarski učenec. Videč dremajočega mojstra, zasnuče si proti pravilom strogega reda svalčico ter jo vtakne med snežnobeke zobe.

Ves ta čas obletaval sem jaz panj za panjem ter vžival vonj slovečega Himetskega medu. Posrečilo se mi je celo vriniti se v panj in se okrepčati za daljno pot. Toda joj! Ko me čebele zapazijo, zašume ter me zelo neotesano pripehajo k žrelu. Tu pa me zalotita dva debela, po smojeni svalčici smrdeča rumena prsta mladega dijakona, ki me nese, preden morem ugovarjati, po prstih stopajoč v lovorjevo lopo ter me vtakne s škodoželjnim nasmehom v tobakiro še vedno dremajočega mojstra.

O ta smrad! brrr, o ta žgoči prah, o ta tema! Po meni je! O Pater O. S. B.! Zakaj si me začaral? Ibis, redibis, si rekel. Šel sem, pa vrniti se ne morem, izgubljen sem! Pater čebelar hotel bo po večerji nosljati, pa privedel bo iz tobakire debelega trota v zabavo tovarišev in v posmeh golobradega dijakona. O mladina, o mladina! si pač povsod jednaka! Pa starček bo svojo sramoto prespal in poredni dijakon na zaslužno kazen lahko še dolgo čakal, a jaz sem izgubljen, izgubljen na veke. Kako me vse šegeče, kako srbi, kako peče, kako vse gomazi po meni!

A-pššši, a-pššši, a-pššši!

Kje sem? V travi. Mar sem bil tu zaspal na mravljišču? Resnično! Kako lazijo po meni drobne ruse mravlje. Okrog ust, po čelu, po ušesih, po vratu, po laseh, po obleki, povsod jih je. Celó v nos so zašle. A-pššši, a-pššši! Zato moram vedno kihati in to me je zbudilo iz teh groznih sanj.

Bajke, vraže in resnice starih slov. čebelarjev.

(Nabira Fr. Hrastovčan.)

II.

Dolgčas mi je postajalo neko nedeljo popoldne, in ker sem obljubil Jagrovemu stricu priti v kratkem njih živalico pogledat, sem se odpravil na pot. Pred vasjo pa že srečam starčka. „Lej ga no lej! ravno sem hotel po Tebe iti, da bi se kaj pomenila.“ „No, oče, jaz sem namenjen pa k Vam, kam jo ubereva?“ „Lej ga, pojdi k meni, imam prav dobrega medu za Tebe pripravljenega, pa povedal boš, če si spet kaj novega bral.“ In šla sva proti razvalinam nekdanjega „Noviodunum-a.“ Ni dolgo trajalo in ležala sva v prosenici pred čebeljnakom ter skoraj vsako čebelo posebej pretuhtavala. Čas je hitro pretekkel, začelo se je mračiti in v vaškem zvoniku se oglasi zvon. Ker vem, da so Jagrov stric zelo pobožni, sem rekel: „Oče, bova menda malo molila!“ Koj sva začela, oče naprej, jaz sem odgovarjal. Ko je svetnikov

v pratikah že menda zmanjkalo, molili so „šenčenaš“ (še en očenaš) za duše tistih čebelarjev, kateri niso s svojimi čebelami prav ravnali.

Po molitvi so mi prorokovali, da bom imel še veliko srečo pri čebelah, ker tako rad molim. Kakor se spodobi, spravil sem pohvalo ter vprašal, za katere čebelarje oni pač molijo. „Lej ga no lej, Ti res še nič ne veš, pa vsaj si šele lansko leto s čebelarijo pričel. Kadar boš tako star, kakor sem jaz, boš že več vedel, tega pa, kar vprašaš, Ti zdaj še ni treba vedeti, in Ti zato ne povem, ker se bojim, da bi tudi Ti sam ne skušal kaj takega učiniti, kar bi bilo za Tvojo in mojo dušo v pogubo.“

Ko sem skrbnega starčka zagotovil, da kaj slabega nikdar ne, in sem svojo trditev še z dolgo smodko podprl, zvedel sem sledeče:

„Ako se dene v panj sv. hostijo, čebele zelo, zelo ratajo, in vsako leto je polno rojev in so panji polni medu. V tistem panju pa, kjer je sv. hostija, naredijo čebelice iz satovja popolno monštranco.“ V Pudlogu je imel praded od N. N.*) zadnje leto svojega življenja črez 300 panjev čebel, pa ker je imel v enem panju sv. hostijo, so tako nosile, da so mogli vsak dan posebej pri vseh panjih med vun jemati.***) Ko je bil pa gospodar na smrtni postelji, spovedal se je, kaj je s čebelami storil. Po sv. hostijo so prišli vsi trije gospodje, in ko je gospode obzvonilo, izdahnul je čebelar svojo grešno dušo. Vidiš, za take čebelarje je treba tudi moliti, četudi so že „ferdamani“.

Dopisi.

Zgornja Senarska v Slovenskih goricah. — Nekaj vrstic naj napišem, gospod urednik, da naznanite v „Čebelarju“ kakšno letino smo imeli za čebele tod okoli. Spomlad ni bila kaj prida. Rojev smo dobili malo, pa še tiste pozno. Prvega sem imel 23. maja in kapljali so potem dolgo v pozno poletje; pozni roji pa sami veste, da niso dosti vredni. Tudi jaz sem že kar obupal nad čebelarsko letino, vendar se je obrnilo na bolje, kot smo se splošno nadejali. Največ nam je dal gozd in travniki. Ponekod je napravila toča na ajdi mnogo škode. Padala je taka kot najdebelejše kurje jajce, a k sreči ni segla na široko in je malo časa padala. Bral sem v „Čebelarju“, da po nekaterih krajih letos ajda ni dobro medila, pri nas pa se ne moremo pritožiti, ker je bila letina za med tako dobra kot pred petimi leti, ki je bila tudi ena izmed najboljših.

Čebelarim z dunajsko mero, kakor pri nas skoraj vsi čebelarji. S temi panji smo prav zadovoljni. Dobil sem celo po 30 kg čistega medu iz enega

*) Potomci še živijo in še zdaj čebelarijo, toda brezuspešno.

Op. pis.

**) Leta tako dobre paše pisatelj ni mogel dognati; bilo je nekako pred sto leti. Po „Čebelarju“ bi bilo morebiti l. 1801. tudi tukaj v spominu, dasiravno ne brez vraž.

Op. pis.

panja. Napravil sem letos tudi precej voska, tako da sem v stanu čez svojo potrebo oddati kakih 8 kg umetnih medsten po dva goldinarja kilogram, kdor pa vzame 3 kg skupaj, plačam poštnino sam:

Matevž Ploj,
pošta sv. Trojica.

Iz Triblenj pri sv. Marjeti v Rožni dolini. — Čebelarstva letina je bila pri nas tako slaba, da smo le bore malo plemenjakov obdržali za zimo, pa še ti bodo odvisni od mile zime in zgodnje spomladi. Pretečena spomlad je prav dobro pokazala, poletje pa je bilo neugodno in tudi jesen se ni obnesla, ker ajda, dasi je bila lepa, je zavaljo suše le skromno medila.

Čebelarim ponajveč z navadnimi panji, to pa zaradi kupčije, ker vsako leto nekaj plemenjakov prodam. Imam pa tudi nekaj nemških panjev, katerih sem prav zelo vesel. Kako pripravno je v njih čebelariti! Čuditi se je, kako se v njih žival hitro zareši, in koliko nanosi medu. Nikoli ne bom pozabil lanske letine, ko sem vzdigoval iz panjev tako težke sate, kot nikdar prej. Na panju je v resnici veliko ležeče, bodisi glede obilnega zaleganja, kakor tudi glede množine medu. Poskusil pa bom tudi še z Droryjevim ali francoskim panjem, ker se nekateri čebelarji zelo pohvalijo ž njimi.

Želeč vsem čebelarjem zdravo izzimljenje njihovih čebel in dobro prihodnjo čebelarsko letino, pošilja vsemu društvu čebelarski pozdrav:

Fr. Ogris.

Iz Gorij pri Bledu. — Prvič zastavim danes pero v čebelarski stroki, a nimam kaj dobrega poročati. Letina je bila od sile slaba. Pri nas je glavna paša ajda, ki se je pa prav slabo obnesla, kajti moj najboljši panj je nabral ob ajdi 5 funtov. Po ajdovi paši pa so mi roparice opile nekatere panje, da sem jih mogel vzimiti le 13, dočim sem jih imel poprej 20. Spomlad nam je prav dobro kazala. Prvo obnožino sem zapazil 21. februarja in do 29. marca je imela naša živalica izborna berno, da se je kar sipala iz panjev. Potem pa je nastala druga pravcata zima. Letošnjega aprila, menim, čebelarji ne bomo tako kmalu pozabili, ker dež, sneg, veter in mraz so si podajali roke, solnce pa je semintja le toliko posijalo, da je izvabilo čebele za toliko iz panjev, da so popadale na tla in otrpnile. Ni čuda tedaj, če smo imeli le pozne roje. Samo Tesnak iz Zgornje Radovine je imel 4. maja roj, vsi drugi pa so jih imeli od 20. maja naprej. Jaz celo nobenega ne, zato sem vse pregnal, prvice kot drujce. To naj bi bilo najvažnejše iz mojega čebelarskega dnevnika, saj žalostno je dovolj. Pa čeravno sem šele tri leta čebelar in če družega ne, vsaj to sem se naučil, da znam po čebelarsko upati. In to je tudi nekaj, ker živim v najlepših nadah na boljšo letino v prihodnjem letu.

Jak. Polda.

Velike Poljane, dne 1. novembra. — Kateri panji so najboljši za naše kranjske čebelarje?

V tem gotovo vem, da ne bomo vsi edini, ker ima vsaka vrsta nekatere prednosti, koje ugajajo enim, a zopet drugim ne.

Jaz čebelarim v treh vrstah panjev, to pa zato, ker ima vsaka svoje tako dobre lastnosti, da se ne morem odločiti eno obdržati, drugo opustiti.

V glavni množini imam panje s premakljivim delom, in sicer s 16 satniki, ki so v notranji svetlobi po 18 cm visoki in 31 cm široki.

Te panje imam za naše razmere kot najbolj pripravne, ker jih je lahko prepeljavati iz kraja v kraj, ker zavzemajo v ulnjaku malo prostora in ker jih vsak količkaj spreten čebelar lahko sam napravi. Čebele v njih rade roje, ogrebajo se pa vanje tudi lahko drujci in trekovci, ker zaprejo panj lahko na malem številu satnikov.

Poleg te mere imam tudi Gerstungove, ali kakor jih zdaj po novem imenujete — nemške. Ne rečem, da niso dobri, nasprotno so celo prav dobri, samo dragi so, dragi. Za prevažanje tudi niso ravno pripravi, kar je vzrok, da jih ne priporočam vsakemu čebelarju, a kdor ima kakih 40 navadnih panjev, naj bi imel tudi vsaj 10 nemških, ker ti ga bodo založili z medom, če ga noben drug panj ne bo. Seveda mora biti za tak panj dobra mlada matica z močnim rojem. Do zdaj še nisem dosegel z nobeno vrsto panjev takih uspehov, kot ravno s temi, kajti lani kot letos so tehtali ti po 40 do 50 kg, pa sami izrojenci. Vpoštevati pa je še tudi to, da letos ajda ni skoraj prav nič dala, da so pridobili vso to obilno zalogo le v juniju in juliju.

Imam pa še Droryjeve ali francoske panje. V te vsajam navadno drujce iz nemških panjev. Krasno so se mi taki drujci razvijali v teh pripravnih panjih; rojili so mi vedno med prvimi, nanosili pa tudi dovolj medu. Prav zadovoljen sem ž njimi.

Res je to, da bi bilo najpripravnejše čebelariti samo z eno vrsto panjev, a priljubile so se mi te tri vrste tako, da se ne morem od nobene ločiti. Ko bi mogel združiti vse vrline posameznih vrst v eno vrsto panjev, bi bilo pač dobro, pa ker to ne more biti, bom še naprej tako čebelaril kot sem do zdaj.

Čebelarski pozdrav!

F. Andoljšek.

Iz Zg. Kašlja, dne 14. novembra. — Čudno se mi zdi, zakaj so čebelarji iz raznih krajev tako malo poročali o letini. Radoveden sem, kaj je vendar vzrok temu. Najbrže je vzrok slaba letina. No pa radi tega bi ne bilo potreba ravno molčati. Večinoma vsak čebelar je radovednež, ker prvo vprašanje je, ko se snide s sosedom čebelarjem, kako se kaj sponaša „muha“. Ker se čebelarji ne moremo pogosto shajati, zato je naš list ustanovljen, da nam sporoča novice. V prvi vrsti seveda je list namenjen za razširjanje znanstva čebelarstva med nami, poleg tega je namenjen v zabavo. Da se pa zabava v listu razširi, zato bi pa morali skrbeti dopisniki. Vsak čebelar doživi med letom kaj pri svojih čebelah, kar bi marsikoga zanimalo. A ravno tega pogrešam vedno v listu. Oglasite se torej, dragi čebelarji, ter v prihodnje poročajte, kako so se obnašale čebele med letom. Za boljšo prihodnost se pa tolažimo s pesnikom, ki pravi:

»Ne straši se, če burja hraste vije,
po hudi uri lepše solnce sije.«

Mercina.

Raznoterosti.

Drdranje vlakov ne vznemirja čebel v njihovem zimskem počitku — tako trdi večina čebelarjev, ki čebelarijo v čebelnjakih tik železniških prog. Čebele se pač kot človek navadijo na hrup, ki se enakomerno in večkrat ponavlja.

Naznanilo.

Da se pospeši trgovina s kranjskimi čebelami, pripravljen sem **posredovati** prodajo originalnih kranjskih panjev. Prosim, naj mi oni, ki nameravajo kaj prodati, naznanijo število panjev. V prihodnji številki „Čebelarja“ opišem razpošiljanje.

Anton Žnideršič,

Ilirska Bistrica. — Notranjsko.

Listnica upravnistva.

Zadnji, 12 številki minolega leta smo priložili poštne nakaznice; precej udov nam je po njih nakazalo udnino, veliko jih pa še pogrešamo. Prosimo tedaj še enkrat uljudno, naj se zakasneli kmalu odzovejo naši prošnji, da nam bode potem mogoče, naslove obenem napraviti, kar je iz upravnih ozirov potrebno. Prvo številko dobe vsi dosedanji udje, drugo pa le tisti, ki so plačali udnino za l. 1904. I. N. Babnik.

Listnica uredništva.

Gosp. M. K. v D.: Umrlemu bivšemu odborniku postavili bomo v »Čebelarju« prihodnjič spomenik. V današnji številki bode te našli v uvodnem članku, »da so čebelarji z malimi izjemami dobri ljudje«. — Gosp. M. E. v K.: Tvrdba Bilc v Ilirski Bistrici na Notranjskem. Gosp. M. U. v Sl. B.: Za dober med se obrnite na medarja P. Hudovernika v Ljubljani, Kolodvorske ulice. — Gosp. A. H. v S.: Do Svečnice Vam bo ustrezno. — Gosp. A. P. v Št. V. pri Z.: Naročite si panj od tvrčke Bilc v Il. Bistrici, ali od mizarja A. Drukarja v Kranju. — Gosp. F. Š. v N. in še nekaterim gg. dopisovavcem: Prihodnjič, ker je za to številko od zadnjič ostalo za 8 strani. — Gosp. J. J. v A.: V istem smislu kot Riedl pisal mi je tudi predsednik Muck; definitiven odgovor bo mogel dobiti po občnem zboru našega društva. Da se vidimo na pepelnico sredo! — Zum, zum!

Čebele kupuje M. Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem. — **Prodaja** pa isti umetno satovje iz pravega čistega voska.

Pravi čebelni vosek

kupuje vsako množino po visoki ceni

Fr. Schupetz

v Ljubljani.

Semena rdeče detelje

(inkarnat), esparsete in vseh drugih vrst medunosnih cvetlic prodaja

Jos. Kordin v Ljubljani.

Umetno satovje, točila in vsa čebelarska orodja

razpošilja po nizkih cenah

najstarejša, leta 1866. ustanovljena čebelarska tvrdka

baron Rothschild v Višnjigori.

==== Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno. =====

Nemške panje (gerstungovce)

izdeluje po natančni meri, z mediščem po **7 K 50 h**, brez
medišča po **6 K 60 h** s satniki vred:

❖ **Anton Drukar,** ❖

mizar v Kranju.

Preosnovljene

amerikanske (Pavlinove) panje

s povprečnimi satniki v svetlobi 25×34 cm izdeluje po primerni ceni

Jakob Virient,

čebelar v Olševku pri Kamniku.

≡ Deščice za okvirje ≡

natančno prirezane 6 mm debele, 25 mm široke, 100 m nefrankovano 2 K, 65 m
frankovano pošilja

Alojzij Mrevlje,

žagar v Čepovanu pri Gorici.

—≡ Cenjena naročila izvršujem točno in solidno. ≡—

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo gospodu I. N. Babnik-u
v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“
Frančišku Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik »Slovensko čebelarsko društvo«.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.